

ТРАЖИЕЦЪ

Брой 1 левъ.

гр. Ямболъ, 30 май 1924 година.

Брой 2.

ОТВОРЕНО ПИСМО НА ЯМБОЛСКАТА НАЦИОНАЛЪ-ЛИБЕРАЛНА ПАРТИЯ

до ямболските граждани.

Преди няколко дни добър ямболски гражданин, посетил се от младши вън политически организации въ града да изнесе чрез вѣстника печатъ своите програмни възгледи и разбираня, по повод предстоящитѣ градско-общински избори, за обсаждане и прѣценка отъ ямболското гражданство. Поканата е наистина умѣстна и интересна и ний бързавме да се отзовемъ съ готовностъ, за да не би да се прѣтълкува мълчанието ни като наикрипане отъ общественъ дългъ въ тоя моментъ.

Ний сме съгласни съ мнението, че предизборната борба е удобенъ поводъ за политически организации да възвѣстятъ въ съприкосновение съ избирателното тѣло и да изложатъ основнитѣ начала на своята обществена деятелностъ, защото така по-лесно се постига политическото възпитание на народа и просвѣтениа избирателъ, че може по-съзнателно да даде добрието си. Живѣемъ въ парламентарна страна, гдето народа е още малкъ, безъ достатъчна опитностъ въ самоуправленieto, и гдето поради бързо развитието се политически събития презъ краткоременния ни свободенъ животъ, партизанскитѣ борби, за съжаление, сж твърдѣ изострени и крайни. Ний сме свидетели, че партиитѣ въ опозиция, съ рѣдки изключения, не сж признавали никакви добродетели и никакви полезни дѣла на управнитѣни.

Отъ друга страна свидетели сме така сжщо, че както въ печата, така и въ предизборни агитации, лъжливци и общественици сж си служили, служатъ си и сега още, съ порицания, съ хули, съ клевети противъ своитѣ политически противници, когато хората, които стоятъ на чело на обществото, сж длъжни да държатъ достоенъ и приличенъ езикъ, защото на тѣхъ най-много тежи отговорността за възпитанието на народа.

Въ борбата си тѣ сж длъжни да бждатъ лоялни, защото тѣхнитѣ проповѣди не оставатъ безъ значение. Поковари водачи и общественици сѣятъ покаява и развала срѣдъ народа. И ако не дойде време на упомане; ако не обкръзавме съ облагодаяване на нравитѣ си; ако въ отношението на нашитѣ първи хора ще продължава да нѣма уважение къмъ противнитѣ и безпристрастна критика; ако продължавме да тровимъ душата на народа, борбитѣ ще се изострятъ все повече и повече, ще ставатъ все по-крайни и лагуни. Хулитѣ, клеветитѣ сж качества присиджи на низкокултурни хора, на ония които не почитатъ себе си и които нѣматъ по-силни аргументи отъ зловонието.

ЗА ПАРТИИТѢ.

Мѣстото му е сега да кажемъ нѣколко думи за партиитѣ и програмитѣ изобщо. Това не е лишно и не е безъ значение. Названията на партиитѣ у насъ не даватъ Навнятията за тѣхнитѣ начала. Тѣ се сяно понятие за историческото имъ произхождение и повечето сж избрани етикети, които сж употребявали известнo обяснение на времето си. При това въ нашитѣ партии на има една особеностъ: повечето отъ тѣхъ политическа младостъ: повечето отъ тѣхъ сж срѣзци, изпѣвваватъ едни и сѣщи убеждения, а не могатъ да се разбиратъ.

Името Националъ-либерална партия е едно историческо название, имащо начало си още въ епохата на освободителнитѣ движения и уформено въ учредителното събрание въ Търново при изработване конституцията, както и по-после въ борбитѣ презъ 1881 год. противъ пълномощиата и за възстановяване конституцията.

Тогава въ тия епични борби, боритѣ за конституционни права и свободи, се нарекоха Либерали, а тѣхнитѣ противници, които бѣха суспелдирали конституцията и искахъ ограничение на свободитѣ и правата на българския народъ, нарекоха консерватори и реакционери (реакционеръ).

Ако проследимъ, каква е била основната мисль, която още въ първитѣ времена на политическитѣ борби въ новѣшата ни история е дѣлала имлиящия народъ, ще намирѣ следното.

Българския народъ въ зората на своето възраждане, съзираше вече бѣдинитѣ, които му предстояха. Но той бѣше неподготвенъ, сломенъ отъ вѣковно робство и въ неговата срѣда, въ срѣдата на духовно пробуденитѣ българи, се появиха две главни групи: българи, които имаха вѣра въ себе си и въ народа си и българи, които нѣматъ таа вѣра и търсеха опора и опека въ чужбина. Първитѣ бѣха либералитѣ, а вторитѣ — консерваторитѣ.

Отъ църковното и националното ни възраждане до яростната борба за запаване България като самостоятелна държава, тия две групи издѣлятъ една срещу друга.

По-късно, вслѣствие затруднения отъ въз и крайно вѣтре, изкуството насаждане, отъ руската дипломация, видни дѣлци отъ либералната партия се разколебаха и неможаха да устоятъ на идентѣ убежденията си. Отъ нѣмъ издѣляха Цанковъ, Каравеловъ и др. Дѣло Цанковъ отъ голѣмъ Русофобъ, който нещеше ни мѣда ни жилилото на руситѣ, стана голѣмъ русофилъ и предавашъ сѣдбата на България всецѣло въ рѣцитѣ на Русия. Презъ 1886 год. съ приложенитѣ си вѣе участие въ детрониранието на Батембергъ, а по-късно въ изданието, съмишленитѣ му конспирираха и предателстваха противъ България, както това правятъ сега Обовъ и др. — Следъ поминатието съ Русия и завръщанието си въ България, Цанковитѣтѣ, като неможаха да се разбератъ съ консерваторитѣ (народничитѣ), обособиха се въ отдѣлна прогресивно-либерална партия, която нѣмаше вече нищо общо съ старата либерална партия. Девиза «България за себе си» за тѣхъ беше вече чуждъ. Тѣ си останаха не само крайни русофили, но и ордия на руската дипломация. Сѣлбата имъ вѣра въ Русия докара голѣми нещастия на България. Тѣ сж сега голѣмъ стълбъ въ демократическия споръ. Понеже въ 1894 г. либералната партия беше разпокъсана на нѣколко крила, а обявено отъ думата либерализмъ, възбѣдена въ 1881 г. беше изпарено, Каравеловата партия се прекрести «Демократическа». Отъ това обаче неможе да се заключава, че въ демократическата партия Каравеловъ е станалъ по малкъ либералъ или, че по-рано въ либералната партия е билъ, че по малкъ демократъ. Въ Швейцария демократическа се нарича менсвертевативната партия. А въ американскитѣ съединени

шати демократическата партия е била зароботвана на негритѣ. Това не значи, че и нашата демократическа партия е противъ освободженieto на негритѣ или че е консервативна. Но това значи, че назоваанията на партиитѣ не изражаватъ тѣхнитѣ принципи. Вѣрно е, че поради условията при които сж живѣли и сж се развивали, българиитѣ сж крайно демократиченъ народъ. Но още по вѣрно е, че България отъ демократи управницѣ демократическо управление не е видѣла. Това се доказва съ многобройни документи въ книгката «Думи и дѣла на демократическата партия» отъ Д. Христовъ, прогресистъ, бившъ министръ и днесъ рѣка за рѣка съ демократитѣ въ демократическия споръ. Тѣя характеризира демократическото управление не като «Народовавластническо», а като «Самовластническо» съ етикета на парламентарна фикция. Нѣма, казва г. Христовъ, още въ началото на книгката си, по-голѣми ацимери и по-префинени демозагитѣ демократитѣ. Стоитни документи има въ книгката, които навѣстватъ въ душата на българския гражданинъ и съкрѣп и отчаяние.

Днесъ, по една ирония на съдбата, прогреситѣ и демократи привлечени отъ вслѣдствата въ демократическия споръ, както медѣтъ прителга мухитѣ, съ особено самоодовоство приказватъ пакъ за демократия и съ голѣмо преэрибие наричатъ насъ реакционерни. Ний нѣма да отговоримъ, че реакционеритѣ сж тѣ, защото въ България реакционерството коренъ не хваща, но ще кажемъ въ всеки случай, че ще дойде време да се види пакъ до колко българската демократия е по напредничавата отъ либерализма и на какви държавни добродетели е тя олицетворение.

Но за какво собственно наричатъ насъ Националъ-Либералитѣ реакционерни, когато отъ освобождението на България и до сега даваме доказателства като най-свободоловими и напредничави хора? Може би заради управленieto презъ междоцарстванитѣ памѣтнитѣ 1886—87 г. когато сж съществуващото на България висяше на колыска и когато държавната сигурностъ нелагаше репреси. Но управленieto въ едно революционно време не служи за мѣрло. Въ Франция най-строго и най-жестокото е било управленieto на Конвента, но никому до сега не е дошло на умъ да нарече реакционерни Дантона или Робеспьера. Презъ изтеклата 1923 год. сегашното ултра демократическо правителство на нѣколко пѣти бѣ принудено тѣя же строго и жестоко сѣ оржие да брани сигурността на държавата и да си послужи съ добестни и патриотически дружини. Това проява на реакционерство ли бѣ? Съвсемъ не. Много конспиратори и предатели се опомнатъ и ставатъ добри патриоти и граждани, както ни показва примера отъ 1886—87 г.

ЗА ПРОГРАМИТѢ.

И програмитѣ на нашитѣ партии не повече отъ имената изобразаватъ тѣхната истинска физиономия. И тѣ често пѣти сж нещѣо случайно или гонятъ мимолетни цели. Безъ съмнение въ последно време има стремление да се изразятъ въ програмни съзнателнитѣ влечения на партиитѣ и тѣхното гледище по политическитѣ и социални въпроси. Но тоя процесъ, предизви-

кани от духовнитъ нужди на новото поколе-ние, че е още завършенъ. Ето вече година отъ какъ днешното правителство управ-лява, но единъ денъ ще трѣбва усилия, за да се опредѣли, по каква програма е ра-ботило то и кои сж нейнитъ основни начала.

Нашата партия има това общо съ дру-гитъ буржоазни партии, че поддържа днеш-ния икономически и политически строй, но ний се отличаваме преди всичко съ откоро-веността съ която се заставаме за своите идеи. Освѣстѣи това ний сме най-энергич-нитъ представители на ъврязия и смелъ е-кономически подемъ и на националистиче-скитъ идеи.

Всички правителства, всички обществе-ни дейци работятъ за благо на страната, но не всички прѣждиватъ въ еднакъ степенъ качества необходими за работвор-на работа. Безъ преувеличение може да се каже, че 7/10 отъ правеното отъ освободо-дението до сѣга за економическото, сто-панско и културно издигане на България е дѣло на Националь-Либералната партия.

Съжелваме, че въ тѣснитъ рамки на това писмо неможе всичко подробно да се изложитъ даже въ цифри, но може да се на-прави следното характерно сравнение: Ко-гато августейши императоръ следъ умиро-веността на Далмация посетитъ тази про-vincia, запиталъ е: "Тоя мостъ кой го е по-строилъ, тоя пъкъ отъ кого е покроранъ; тоя болницъ, тия училища кой е издигналъ?" Отговоритъ е билъ: французитъ, французитъ и всѣ французитъ. А колко време французитъ владеа Далмация? — петъ го-дини. — Императорътъ тогава рекль: Да охъа я владеи десѣтъ, та да построятъ всичко. — Ше доиде денъ, когато партизан-скитъ страсти ще утихнатъ и въ България хората ще почнатъ да говорятъ за нашата партия. Охъото каквото се говори за францу-зитъ въ Далмация.

Творчеството на Националь-Либерал-ната партия и добритъ резултати отъ управленieto и се дължатъ на партийнитъ традиции, на решителността, волта, по-стоянството, смелостта и пр. отличителни качества съ които нейнитъ хора сж води-ли борбата за извоюване "независимости, права и свободи, както и на вѣрата въ жи-зиспособността на българския народъ." — Отговорността който нѣкои искатъ да ни припишатъ за нещастия изходъ отъ сѣвѣ-топната война, ний по горѣ загатнаме на кой въ сѣдницата тежатъ. Начало то на ка-тастрофата се тури още презъ балканска-тата война отъ правителства на другите пар-тии, който, "забравяйки миналото, цакаха пакъ Русия да ни помогне, който не се за-доволяваха съ Мидия Еносъ и който безъ Солунъ не можаха да дишатъ."

Толкоузъ за партинтъ и програмитъ.

ПАЛКОУРОУ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ГРАДА.

Сѣга нѣколко думи за градскитъ ни работи. Въ надвечерето на градско общин-ския изборъ ний не се съгласяваме да на-правимъ декларация и изложение върху програмата си.

Не чека да не се забравя, че живѣемъ въ България. Не безъ гориченъ величїи биха си припомнили, че другитъ съ очертате-лнитъ програми, на власт сж зърпали по-появнито на опозиционнитъ си проповѣди. Въ избирателната борба ний ще се явимъ безъ укоръ и безъ злоба, свободни отъ известното нетърпение за властъ, кой-то помрачавя разума и предизвиква неиз-паднититъ обещания — демагогията. Но ако бѣдемъ удостоени съ доверието на граж-данитъ, ще възлюбимъ всичката си амбиция съ решителностъ и воля да проявимъ твор-чество достойно за новото време.

Ний бихме продължили усилия, бихме сътрудничили да се създаде единъ напълно жизнеспособенъ общинскитъ съветъ пропитъ отъ текъвъ духъ. Зависн ниймо, разбира се, отъ избранивитъ, който трѣбва да бѣдатъ хора: разбранїи и умни, способни и опитни — готови за работа, а не за парти-занство въ свѣта. Тогава само ще има условия: въ согласенъ и еднотомисленъ да се работи за интереситъ на града, за издига-нето му въ културно и економическо отъ-

ношение. Рабира се всичко трѣбва да се върши програмно и системно. Но програм-итъ сж въ сѣвкупностъ отъ нужди, тежения и желания на гражданството, който канди-датитъ трѣбва да познатъ отъ близо и да иматъ изработенъ планъ и начинъ на изпълнение. Повечето отъ близикитъ и на-лежащи нужди на града сж известни.

На първо мѣсто стои откритъ и главна-на изрѣвъ голѣмия въпросъ за благоу-стройството на града въ най-широка смис-лена на думата. Водоснабдяването, освѣ-тленето и други хигиенични подобрения сж вече насъщна нужда и трѣбва тугаска да се пристъпи непосредствено къмъ реализира-нето на тия мероприятия. Средства трѣбва да се намиратъ и ще се намиратъ. Преди всичко нека взиятъ гражданитъ, че ще се създадатъ задължителни ресурси, който да се покриватъ задълженията. Нѣма нужда да се прибѣква къмъ увеличене общинския данъченъ товаръ.

Ако потрѣбва, покрай благаа те оста-вимъ дѣло отъ задълженията на десѣта си. Затова тѣ нѣма да ни се сѣрчатъ и да ропащатъ. Но тѣ ще ни осаждатъ справед-ливо и осъвателно, ако оставимъ дѣ-лнитъ продължително въ мизерия. Паралел-но съ това трѣбва да се мисли и работи за ивиализацията и канализацията на града, за направата на улицитъ, за създаване до-ходни общински итоти, който заедно съ сѣществуващитъ да се използватъ най-рационално. Налагатъ се сжчо грижи и мѣрки на общинския съветъ да се изпол-зуватъ воднитъ сили на р. Тунджа, за на-бавяне електрическа енергия за нуждитъ на града въ зависимостъ отъ осветленieto, както и да се съдействава на водния син-дикатъ за предлаганіе отъ наводняване прилежащитъ до рѣката нийи и пр.

На просѣтното дѣло пѣкъ, ний който държимъ училищата ни да бѣдатъ издиг-нати до степенята на съвременни и модер-ни учебно-възпитателни заведения, съ ус-тойството и дисциплината си да станатъ разсадници на нравствено и физическо развитие, изворъ на животворни духовни сили, да възлюбяватъ на учащитъ се здрав-нитъ традиции чрезъ който българския на-родъ е превъзмогалъ всичкитъ изпитания на своето историческо битие, че отдадедъ всичкитъ си грижи и внимание. За тая целъ, покрай строящата се вече програмна-та, ще д-Истапуваме да се построятъ въ най скоро време и другитъ проектирани ве-ще съ наше сътрудничество удобни и хигиенични училищни сгради и да се снаб-дятъ съ всички необходими пособия, както и да се подпомагатъ беднитъ ученици съ облекло и храна, като се развиятъ безплат-нитъ ученически транспаранти и станатъ истинско и ефикасно средство за борба противъ изараждането и преждевремената смъртъ на младото поколение вследствие на мизеренъ животъ.

Друга една оттавнаниа мечта, блинкъ на стотици жаждущи за духовна култура, че се стремимъ да видимъ въ най-близко време осъществена; това е проектирания съ наше сътрудничество театръ съ библиотека, музей и пр. — бѣдация ям-болскн храмъ на наука и просвета, който би билъ голѣма културна придобивка и гордость за г. Ямболъ.

Съ това ний неможемъ да бѣдемъ изчерпанити. Като лансираме нѣкои отъ на-шитъ програмни идеи, ний ще се радваме еднакво и тогава, когато видимъ, че се осъществяватъ макаръ и отъ наши полити-чески противники. Пригъитъ въ тая областъ не се свършатъ и не сж монополитъ само на една партия; напротивъ тѣ сж дълъ на всички граждани.

Кандидатитъ на нашата партия сж:

Общинскѣ съветники:
Иванъ Ир. Чошмодиниятъ
Александръ х. М. Разбойничиятъ
Куртъ Ташовъ
Куртъ М. Карамановъ
Атанасъ Янкоъ Кочанчевъ
Петко Ив. Янкоъ
Койчо П. Кюслюмоваъ
Иванъ М. Сидимановаъ

Давидъ М. Аниколъ
Юрданъ Х. Георгалъ
Зафиръ Ив. Султановъ
Атанасъ Н. Аладановъ
Георги Митевъ Х. Рузовъ
Иванъ Добревъ
Жеко Р. Люциановъ
Димитръ Т. Болдиневъ

Училищни настоятели:

Димитръ Г. Кувловъ
Таско Гиговъ
Илия Ат. Кратунския
Гено х. Геновъ
Иванъ Ст. Бочунчиевъ
Куртъ М. Тодарчиевъ
Иванъ Стефановъ

гр. Ямболъ, 30 май 1924 година.

Отъ Бюрото.

До редакцията на вестника „Тридневнъ“

Г-нь редакторе,

Четохъ въ бр. 52 стр. 2 на вестника Ви, въ който нѣкои си И. предпуждала гражданството да състави ком. за изготвяне законъ за подобрене земеделското стопанство и пр. който мѣ, защото съмъ униожилъ граници занагъ между мѣста нийи и онази частъ отъ нея, който общинската ком. на въ Т. П. С. съ своя не окончателенъ протоколъ иска да ме отплати.

За гражданството, — а не на него пиша тия редове, тъй като ако той наистина мѣше за общин-скитъ интереси, избѣше зашо като камилска птица и като явкъ порѣкъ да се крие задъ ивжика не своето име, пиша тия редове, защото съгласно чл. 48, 53 и 54 отъ полевника за провагане на за-кона този порѣкъ на об. к. Т. П. С. още не е влѣзълъ въ сила, защото не е утвѣденъ. Отъ дру-га страна утвѣденъ дори въ това му съдръжане за мѣнь се пораждъ правото да изкупа отнетото мѣсто. Нешо повече дори, съ протокола на речената ком. ния се отнемаатъ мои собствени занагъ, който азъ притежавамъ съ крп. актъ № 2 отъ 1890 г., за който члкъ съмъ поискалъ анкета. Ето защо не всичко, който нѣкои си винуци, че разбира, като този клоуаръ, отговаря на фактическото положение, който иска да цени отъ гледището на закона. Ко- който да знаитъ, който оставитъ на Шиблария — и нѣкой не би е бугалъ до като се произнесе анкетата и Окр. Т. П. С. ком. ния.

29/V 924 г. Съ почтание: В. Арнауловъ

ХРОНИКА.

Лични хора за общински съветники.

На челно на листата за общински съветники на чет- ститъ демократи стои г. Панайотъ Златаровъ. Не е и любопитъ за амбиция — поне за онази, който ще гласу- вать за него, като възпитаникъ на Шиблария — съ ка- който члкъ проектъ е той за благоустройството на Ямболъ, отъ типа на шибларската уреба на градове на два из- борно както днесъ Каргува си е Каргувъ?

Следъ нѣкъ следва г. Георги Прабдиневъ. Зашо е той впертъ? За да е само повъ шибларска стѣна на мнѣ за сѣ — тъй да се каже — въ тѣтъ, откъдемо по лесно се дирижира и атакува?

Третия е Панайотъ Д. Драгневъ. Той въпросто е да се разбухава градския орманъ, съ който стана съседъ преди 2 — 3 години.

Кава перспектива за благоустройството на града, че се открива, защото амбиция пробератъ съветники като тия първенци отъ листата на *Училищнѣ демократии* въ Ямболъ.

До бошинството отъ буржоазни компетентни, избирателитъ урни ще наоблзатъ съ имена на други лица за градско управление — конспиративни лозунги. Не че тѣ нѣмаха програма — тя е еднакъ видъ рай на асметъ; тѣ обаче не и пишатъ върху хартия, понеже я носитъ въ мозъка и сърцето си. Тѣвъ дай властъ въ себѣрши се — всичко въ мнѣ ще се преобрази въ рай.

ЯМБОЛСКО ГРАДСКО ОБЩ УПРАВЛЕНИЕ.

Обявление № 4698.

Ямболското Градско Общинско Упра- вление извества на интересующитъ се, че на 9 юний т. г. въ общо управление ще се произведатъ търгове по доброволно съглас- ние за отдаване на наместелни следующи- тѣ общински имоти: № 8 часа стуринта каспалския дюкянъ № 5, въ 9 часа № 6, въ 10 часа № 7, въ 11 часа № 8, въ 2 часа сл. общлъ № 9, въ 9 и 10, въ 3 часа № № 12 и 13, въ 4 часа. № № 14 и въ 5 часа № 15 и 16.

За участие въ търга документи не се изискватъ, а само депозитъ 3 0/0, гр. Ямболъ, 29 май 1924 год.

ОТЪ УПРАВЛЕНИЕТО.

Печатница „Свѣтлина“ — Марангозова — Ямболъ